

**ЖИТОМИРСЬКИЙ
АГРОТЕХНІЧНИЙ
ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НЕДЕРЕВНІ РЕСУРСИ ЛІСУ**

Галузь знань	20 «Аграрні науки і продовольство»	
Спеціальність	205 «Лісове господарство»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Викладач	Романюк Алла Андріївна	
	Посада	Викладач
	Науковий ступінь	Без ступеня
	Вчене звання	Методист
	Контактний телефон:	067-704-45-23
	E-mail:	allaromaniuk1960@gmail.com
	Робоче місце	Кафедра «Агрономія та лісове господарство»
Статус дисципліни:	Вибіркова	
Час та місце проведення:	Відповідно до розкладу	
Кількість кредитів:	4 кредити (120)	
Форма контролю:	Залік	
Сторінка дисципліни в мережі Інтернет	https://learn.zhatk.zt.ua/	

Пререквізити навчальної дисципліни: знання дисциплін «Дендрологія», «Лісознавство», «Ботаніка».

Постреквізити: вивчення здобувачами освіти недеревних продуктів лісу, їх користі та методів добування, використання та реалізації.

Характеристика дисципліни

Призначення навчальної дисципліни: «Недеревні ресурси лісу» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування у здобувачів освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» знань про те що лісовими ресурсами є деревні, технічні, лікарські продукти лісу та корисні властивості лісів, що використовуються для задоволення людських потреб і відтворюються у процесі формування лісових природних комплексів. Лісове господарство поряд із задоволенням потреб населення в деревині має можливість також вирішувати завдання для поліпшення харчування людей, утримання домашніх тварин, задоволення інших потреб за рахунок раціонального використання недеревних ресурсів лісу. Тому необхідно більш повно використовувати лісові кормові угіддя та запаси дикорослих плодово-ягідних і лікарських рослин, а також розширювати бджільництво в умовах лісу і т. п

Мета викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти теоретичних знань, вмінь та навичок раціонального використання і відновлення недеревних ресурсів лісу. Розглядаються питання пов'язані з лісовими кормовими угіддями, лісовим бджільництвом, заготівлею і переробленням лісових ягід, плодів, грибів, лікарських рослин та інших видів недеревної продукції лісу, що має важливе значення для збільшення виробництва високоякісної харчової та лікарської продукції і раціонального використання лісових ресурсів.

Відповідно до Освітньої програми підготовки бакалавра зі спеціальності 205 «Лісове господарство» здобувач освіти повинен **знати:**

- види недеревної продукції лісу та їх значення для задоволення потреб населення і виробництва;
- основні види лікарських, технічних, харчових і кормових рослин рослинної сировини, способи її заготівлі;
- класифікацію кормових угідь в лісовому фонді, їх використання, шляхи підвищення продуктивності та якості;
- методи обліку та визначення якості сіна;
- основні види їстівних та отруйних грибів, їх харчові та лікувальні властивості;
- методи заготівлі та штучного розведення;

- способи переробки дикорослих плодів, лікарських рослин, грибів; способи визначення розповсюдження та запасів лікарських і технічних рослин та грибів;
- техніку і технологію добування соків листяних порід; - кормову базу та продукцію бджільництва;

вміти:

- визначати біологічний та експлуатаційний запаси дикорослих рослин, плодів та грибів;
- організовувати заготівлю, зберігання та переробку не деревної продукції лісу;
- здійснювати заготівлю сіна та визначення його якості;
- здійснювати заходи з покращення кормової бази бджільництва;
- організувати вирощування сільськогосподарських плодкових рослин.

Навчальна дисципліна направлена на досягнення компетентностей Освітньої програми:

загальні компетентності (ЗК):

- знання предметної області та розуміння завдань професії (ЗК7);
- здатність застосовувати знання в практиці (ЗК8);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК9);
- прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК10);
- навички здійснення безпечної діяльності (ЗК11);

фахові компетентності (ФК):

- Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства. (ФК1);
- здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження (ФК2);
- здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію (ФК7);
- здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів (ФК11).

Навчальна дисципліна направлена на забезпечення програмних результатів навчання:

- володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства (ПРН4);
- застосовувати законодавчі акти, нормативнодовідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності (ПРН7);
- аналізувати результати досліджень лісівничотаксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази (ПРН10);
- оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки (ПРН11);
- інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог (ПРН12).

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи
1	Види та значення недеревної продукції лісу.	Лекція (2год) СР (10год)	Опрацювання лекційного матеріалу
2	Лікарські, харчові, та технічні рослини	Лекція (4год) Практичне заняття (2год) СР (14год)	Опрацювання лекційного матеріалу Виконання практичної роботи
3	Дикорослі плодові рослини.	Лекція (4год) Практичне заняття (2год) СР (14год)	Опрацювання лекційного матеріалу Виконання практичної роботи
4	Кормові ресурси	Лекція (6год) Практичне заняття (2год) СР (14год)	Опрацювання лекційного матеріалу Виконання практичної роботи
5	Добування і переробка березового соку.	Лекція (4год) Практичне заняття (2год) СР (12год)	Опрацювання лекційного матеріалу Виконання практичної роботи
6	Гриби лісів України	Лекція (4год) Практичне заняття (2год) СР (10год)	Опрацювання лекційного матеріалу Виконання практичної роботи

7	Лісове бджільництво	Лекція (6год) СР (6год)	Опрацювання лекційного матеріалу
---	---------------------	----------------------------	----------------------------------

Каталог ресурсів

1. Лісовий кодекс України, 2006
2. Рябчук В.П. Недеревна продукція лісу. – Львів: Світ, 2019. – 140 с.
3. Порядок заготівлі другорядних лісових матеріалів і здійснення побічних лісових користувань. Постанова Кабінету міністрів України від 23 квітня 1996 р. №449
4. Рябчук В.П. Практикум з недеревної продукції лісу та підсобного господарства / В.П. Рябчук, В.Я. Заячук, Л.С. Осадчук. – Львів : Укр ДЛТУ, 2000. – 162 с.
5. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва / Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г., Бондар А.О. / за ред. В.Є. Свириденка. – Навчальний посібник – К. : Арістей, 2019. – 468 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу, обов'язковість відвідування занять, активну участь в обговоренні навчальних та практичних питань, попередню підготовку до лекцій, лабораторних і практичних занять. Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у визначений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладачу. Під час роботи над індивідуальними завданнями не дозволяється порушення академічної доброчесності.